

V službi Bogu in ljudem

Spoštovani bratje in sestre,
Gospod, ki je veliki darovalec dobrega, naj vam podari svoj mir!

Sveti Frančišek Asiški, ki je v svojem življenju zahrepenel po Gospodu Jezusu Kristusu, ubogem in križanem, nas povezuje v našem skupnem prizadevanju, da bi evangelij Gospoda Jezusa dobil odločilno mesto v našem vsakdanjem življenju. Sveti Frančišek z vsem, kar je živel in kar nam je zapustil, na poseben način stopa pred nas na Frančiškovo nedeljo. To praznovanje nam vsako leto znova ponuja priložnost, da se Frančiškovi bratje iskreno zahvalimo vsem vam, ki svojo vero živite z nami. Zahvaljujemo se vam, da prihajate v naše cerkve, kjer poslušate Božjo besedo, prejimate zakrament usmiljenja in pristopate k mizi kruha močnih. Zahvaljujemo se vam, da smo navzoči v vaših molitvah, v vaši skrbi za nas. Ta se kaže na različne načine: od sodelovanja v različnih oblikah življenja naših samostanov in župnij, kjer razmišljate in iščete, kako bi Bog lahko postal bolj navzoč v našem življenju in delovanju, pa do materialne pomoči, v kateri vedno znova doživljamo vašo dobroto in velikodušnost. Naj Bog blagoslovi vas in vse, kar storite za vse nas.

Letos se ob tej priložnosti zahvaljujem tudi vsem tistim vašim in našim prednikom, ki so v preteklosti sicer v drugačnih okoliščinah, pa z enako pripravljenostjo srca, uresničevali svojo poklicanost. Letos namreč obhajamo 500-letnico ustanovitve naše province, se pravi tiste upravne ustanove reda, ki se je oblikovala skozi vsa ta stoletja in danes živi v Slovenski frančiškanski provinci svetega Križa. Pregovor pravi, da je zgodovina učiteljica življenja. Glede na dogajanje v svetu moramo priznati, da smo ljudje včeraj in danes dokaj slabi učenci. Najbrž zaradi tega, ker iz zgodovine prenašamo samo podatke, jih spravljamo v svojih arhivih in v svojem spominu. Ne prenašamo pa doživetij ljudi, njihovih upanj in strahov, njihovih želja in hrepenenj. Zato zgodovina vse preveč ostaja prenos podatkov, ne pa srečanje z življenjem, z ljudmi. Zaradi tega smo tolikokrat tako slabi učenci.

Ko smo ob praznovanju 500-letnice poslušali prispevke znanstvenega simpozija o okoliščinah, v katerih so delovali naši bratje v preteklosti, in o delih, ki so jih opravili naši bratje skozi ta čas, sem prihajal do dvoje spoznanj.

Prvo spoznanje se je rodilo iz razmišljanja o zgodovini kot taki. Prišel sem do prepričanja, da zgodovina ne pripada tistemu, ki jo preiskuje, ki brska po arhivih in odkriva sledi časa. Ta človek zgolj stoji pred darom, ki so ga predenj položili drugi ljudje, ljudje nekega drugega časa. Zgodovina pripada tistemu, ki jo je ustvarjal in ne tistemu, ki jo preiskuje, kakor življenje pripada tistemu, ki ga živi, in ne tistemu, ki ga morda opazuje od zunaj. Nihče ne more imeti oblasti nad njim. Tisti, ki je zgodovino živel, ni nikoli dal avtorskih pravic nad svojim življenjem in svojim časom komu drugemu. Zato moramo pred zgodovino vedno stati z velikim spoštovanjem. V njej so namreč ljudje in dogodki, ki so jih ustvarjali, mi pa smemo vanjo gledati in skozi to zrenje prej skušati razumeti svoj čas, kot oblikovati njihovega. Na nek način moramo biti podobni restavratorjem, ki dvignejo prah in umazanijo z neke podobe, nikakor pa jim ne pride na misel, da bi jo popravljali po svojem okusu ali po okusu časa.

Drugo spoznanje pa je dozorelo skozi poslušanje o delih, ki so se jih skozi vsa ta leta lotevali naši bratje. Bili so dejavni na toliko različnih področjih, da človek ostrmi nad bogastvom, ki so ga ustvarjali. Vsa ta pisanost ustvarjalnih področij pa ima vendar skupni imenovalec. Prav ta skupni imenovalec je našim bratom v preteklosti pomagal, da se njihovo življenje in delo ni razletelo, da se ni razpršilo v posamezne drobce, ampak je ostajalo povezano v eno samo celoto, ki zgovorno stopa tudi v naš čas. Ta skupni imenovalec vsestranskega snovanja naših bratov v preteklosti je bilo oznanjevanje evangelija. Lahko bi tudi rekli, da je pastoralno delovanje vso ustvarjalno pestrost povezovalo v eno. Bratje so se ob razvijanju svojih talentov zavedali, da morajo vsak dar dati v službo tistemu, ki jim je ta dar dal, torej v službo Bogu, ki je v velikoduš-

nosti neprekosljiv. Dati svoje darove v službo Bogu pa pomeni stopiti v Frančiškovo logiko daru in vračanja. Sveti Frančišek se je namreč dobro zavedal, da vse to, kar ima, ni njegovo, ampak je last tistega, ki mu je to podaril. Vse ima namreč samo na posodo, ničesar nima v posesti. Zato mora biti v vsakem trenutku pripravljen, da posojilo vrne posojevalcu. Tega pa Frančišek ne dela v nekakšni poduhovljeni izgubljenosti, ampak v konkretnosti človeka, ki potrebuje pomoč. Ko je Frančišek srečal reveža, je spoznal, da mora Bogu preko tega človeka, tega siromaka v potrebi, vrniti dar, ki mu ga je Gospod dal.

Takšen odnos nas obvaruje napuha. Pravzaprav lahko samo v takšnem odnosu začnemo razumeti, zakaj je Frančišek za svoje brate izbral ime manjši bratje. Nekdo, ki samo vrača posojilo, se ne bo nikoli postavil nad tistega, ki mu posojilo vrača. Vedno se bo zavedal, da ostaja dolжник. Ne bo mu prišlo na misel, da bi vračanje posojila spremenil v dobroto, v velikodušnost, v človekoljubje in v toliko drugega, kar si včasih vtisnemo v svojo vest in se s tem ponašamo pred seboj in pred drugimi.

Tako razumljena in živeta Frančiškova logika daru spremeni vse naše odnose: družinske, zakonske, sosedske, občestvene, družbene, poklicne ... čisto vse. V tako razumljenem svetu vsak postane služabnik drugega in se mu vedno približa z velikim spoštovanjem. Naše sposobnosti in talenti niso več sredstvo, s katerim bi druge obvladali ali jih celo premagali, ampak postanejo povabilo, da se drugim približamo in jim služimo s tem, kar smo in kar znamo. V istem hipu, ko darovi niso več v službi uveljavljanja, tudi pomanjkljivosti, ki jih imamo, niso več področje razočaranja, nezadovoljstva in kompleksov. Nasprotno, kakor naši darovi odpirajo prostor za bližnjega, istočasno tudi pomanjkljivosti postanejo povabilo na pot k bratom in sestram. Kakor z darovi vračamo posojilo Bogu preko človeka, tako v naših pomanjkljivostih drugi ljudje vračajo posojilo Bogu preko nas. V logiki daru vse postane povabilo k srečanju. Vse, to kar imamo in tisto, česar nimamo, vse nas usmerja k drugim, k bližnjim.

Mislím, da so naši bratje v preteklosti znali to razumeti in tudi živeti, čeprav morda niso uporabljali izrazov, ki jih uporabljamo mi. Ko so pridigali, so pridigali zato, da bi človeka približali Bogu, ko so slikali, so slikali, da bi človeku približali Boga, ko so skladali, so človeku želeli razodeti nekaj nebeškega ... Kje bi se lahko ustavilo to naštevaje? V vsaki ustvarjalnosti pa sta bila pred njimi oba: človek in Bog. Prav zaradi tega so lahko v vsej različnosti vedno ostajali bratje med seboj in bratje ljudem, h katerim so bili poslani.

Morda naš čas, v katerem doživljamo vso silovitost in hkrati nemoč človekovega uma, na poseben način potrebuje življenje in odnose, ki izhajajo iz logike daru. Samo tako bomo lahko nehali biti drug drugemu tekmeci. Samo tako bomo drug drugega nehali ogrožati. Samo tako se drug drugega ne bomo več bali. Samo tako bomo lahko ustvarjali odnose, v katerih ne bo nihče postajal sredstvo za uveljavljanje in uresničevanje drugega. Samo tako bomo lahko besedi brat in sestra začeli uporabljati v Frančiškovem duhu.

Dragi bratje in sestre. Vam in po vas tudi vsem vašim prednikom, ki so z našimi brati živeli pred vami, se želim zahvaliti, da nam omogočate, da lahko v službi vam po Božji dobroti in previdnosti živimo logiko daru in v veselem služenju vam Bogu vračamo vse, kar nam je dal. Zahvaljujem se vam, da tudi vi v pozornosti do nas uresničujete logiko daru, tako da po vaši dobroti ničesar ne pogrešamo. Po Frančiškovem zgledu in njegovi priprošnji naj vedno bolj postajamo bratje in sestre med seboj.

Ob vsej hvaležnosti, ki jo čutimo do vas, pa vam želim povedati tudi svojo prošnjo. Pridružite se vsak dan znova našim molitvam za nove duhovne poklice, tudi za nove poklice v naši Slovenski frančiškanski provinci svetega Križa, da bomo lahko še naprej v službi drug drugemu uresničevali Božjo zamisel nad nami.

Dragi bratje in sestre, hvala vam, da lahko verujemo skupaj z vami in Bog naj vas v svoji vsemogočni dobroti blagoslovi.

Mir in dobro!

p. Stane Zore,
provincialni minister